

ἀνάγκην! Περὶ Θεοῦ, περὶ δόξης ἢ ἐλευθερίας οὐδὲν μεριμνῶσιν!» Καὶ δυστυχῶς τοιοῦτοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἐν ἐποχῇ παρὰ κῆρας. Τελευταῖον ὁ ποιητὴς ἐν τῇ μεστῇ ὑψηλῶν ἰδεῶν ταύτῃ ὥδῃ, ὑπεθυμίζει τοὺς ἐπιμένοντες ν' ἀποκτήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὀνομάζωνται ποιηταί, ὅτι πρέπει πρῶτοι αὐτοὶ νὰ πιστεύωσι, ν' ἀγαπῶσι, νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ πάσχωσι. Τότε, ἀλλὰ τότε μόνον τὸ ἔργον των ἔσται τέλειον, καθότι τότε εἶναι ἀληθῶς ἐμψυχον καὶ ἀείποτε θέλει τηρῇ ἀπαστράπτουσαν μαρμαρυγὴν. »

Τοιαῦτα εἶναι ὡς ἔγγιστα αἱ ποιήσεις ἐφ' ὧν ἐγράψαμεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις. Ὁ ποιητὴς ἐν τῷ προλόγῳ του μέμφεται, καὶ δικαίως καθ' ἡμᾶς, τοὺς πιστεύοντας ὅτι κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον εἶναι ἀδύνατος ἡ ποίησις. Ἡ ποίησις οὐδέποτε ἀποθνήσκει· ἀείποτε δ' εἶναι ἀναγκαῖον τῆς κοινωνίας στήριγμα καὶ παρηγορία, ὡς εἶναι, ἅς μᾶς συγχωρηθῇ ἡ σύγκρισις, καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία. Ἀμφότεραι σκοπὸν προτιθέσθαι τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τι ἰδεώδες, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ. Εὐδαίμονες ὅσοι τῶν μουσῶν ἱεροφάνται καὶ μύσται, συντελῶσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

ΠΕΡΙ ΘΗΡΑΣ. (1)

Τὴν πρῶτην τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης τοῦ κόλπου ἤρχησαν νὰ γίνωνται διαυγέστερα καὶ νὰ ἐπα-
νέρχωνται εἰς τὸ φυσικὸν αὐτῶν χρῶμα, ἡ δὲ ἐνέργεια τῆς ἐκδύσεως ἐφαίνετο βραδεῖα.

Ἡ προξενούσα τὴν ἀνάδυσιν δύνამις, ἥτις τὴν πρῶτην ἐφαίνετο ὅτι ἐνήργει βραδέως, περὶ τὴν 9ην ἢ 40 Π. Μ. ἤρξατο πάλιν νὰ ἐνεργῇ μετὰ δραστηριότητος, ἐπομένως τὴν ὥραν 4 Μ. Μ. τὸ μῆκος τοῦ ἀναφυομένου ἀκρωτηρίου ἐφθασεν εἰς 140 πῆχεις, πλὴν δὲν ᾤξηνε τοσοῦτον κατὰ τε τὸ πλάτος καὶ ὕψος· διότι μόνις εἶχεν ὕψος 40—45 πηχῶν καὶ πλάτος 60—65.

Τὸ ὑποβρύχιον τοῦτο ἡφαιστειὸν ἐνήργει διὰ τῆς ὑγρᾶς ὁδοῦ ἀπαραλλάκτως ὡς γαλβανικὴ στήλη, καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδὲ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ ἡλεκτρομέτρου, οὐδὲ ἡ μαγνητικὴ βελόνη ποσῶς διαταράττετο. Ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἰσχὺς ἦν τὴν προτεραιάν παρητήρησαν οἱ ναῦται, προήρχετο ἐκ τοῦ ἀνυψωθέντος πυθμένος τῆς βορ-

βορῶδους λίμνης, καθὼς οἱ ἐρυθροὶ καὶ τεφρόχροες λίθοι ἐκ τῶν λειψάνων τῶν καταβυθισθεῖσιν οἱ κοδομῶν.

Ἡ θερμοκρασία τῶν ἐξ ὧν σύγκειται λίθων ἡ λαττοῦτο ἐκ τῆς βάσεως πρὸς τὴν κορυφὴν, διότι οἱ ἀναδύοντες ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ προσαρτῶμενοι εἰς τὴν βάσιν ἦσαν θερμότεροι, ἀναβαίνοντες ὁμῶς ὑψηλότερον ὡς ἐκ τῆς ἀλλεπαλλήλου προσκρήσεως νέων, ἐψυχραίνοντο· πλὴν διετηροῦντο πάντοτε χλιαροὶ, διατελοῦντες ἐντὸς ἀτμοσφαίρας θερμῶν ἀτμῶν· οὕτω καὶ ὁ ἐξερχόμενος ἀτμὸς ἐνθ' παρὰ τὴν βάσιν εἶχε θερμότη-
τα 40° P. ἐπὶ τῆς κορυφῆς μόνις 22°. Εἰς δὲ τὰ παρὰ τὴν βάσιν μικρὰ ῥήγματα, ὅπου συνεκροτοῦντο, εἶχεν 60°, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ αὐξήσις ἐγένετο δι' ἐπιθέσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ ἀναδύντες ἐπ' αὐτοῦ οὐδεμίαν ἡσθάνθησαν δόνησιν, καὶ τοι εὐρισκόμενον ἀπὸ τῆς 25ης εἰς συνάφειαν καὶ συνθιβόμενον μετὰ τῆς προὑπαρχούσης ξηρᾶς δὲν ἐπροξένει δονισμούς.

Ἡ ἀνάδυσις ἐτελεῖτο μεθ' ὑποκώφου θορύβου καὶ ὁ ἀτμὸς ἐνίοτε ἐξήρχετο μετὰ συριγμοῦ. Ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης βράσις τῶν ὑδάτων μετ' ἀνυψώσεως ἀτμοῦ προηγουμένου τῆς ἀναδύσεως τοῦ ἀκρωτηρίου ὡς κόμη πρὸς κομήτην, εἶχε πλειοτέραν ἢ τὴν προτεραιάν ἔκτασιν, ἐν τούτοις τὰ ὕδατα τοῦ κόλπου ἂν καὶ κατὰ τὴν πρῶτην ἐφαίνοντο καθαρὰ, τὸ ἐσπέρως ἐχρωματίσθησαν καὶ ἐθολώθησαν.

Τὴν 27 ἡ ὑφίξις τοῦ παρακειμένου ἐδάφους ἐξηκολούθει ἥττον βραδέως ὡς καὶ ἡ ἀνάδυσις μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς καὶ τὴν προτεραιάν δραστηριότητος, μόνον ὁ καπνὸς ἥτον λευκοτέρου χρώματος.

Ἡ ταινία ἡ συγκειμένη ἐκ τῶν ἀτμῶν τῶν προηγουμένων τῆς βαθμιαίας ἀναδύσεως τοῦ ἀκρωτηρίου ἤρξατο νὰ διευθύνεται πρὸς Εὐρον, καὶ ἰδίως πρὸς τὴν κατὰ τὴν Θῆραν θέσιν τῆς Πλάκας ἢ Ἀθηνίου λεγομένην, ἐν ᾗ ὑπάρχουν ὀρυκτὰ θειοῦχα ὕδατα.

Ἡ θάλασσα τοῦ κόλπου ἐθόλωσε πλέον παρὰ ποτὲ καὶ ἐχρωματίσθη πέραν καὶ αὐτοῦ τοῦ κόλπου. Ὁ περὶ τὸ ἀναφυόμενον ἀκρωτήριον ἀναβρασμός ᾤξηνε ὡς καὶ ὁ ἀτμὸς ὅστις ἔλαβε καὶ πάλιν βαθύτερον χρῶμα. Ἐξήρχετο ἤδη μεγάλη θειώδης ἀποφορὰ, ἡ θάλασσα κοχλάζουσα μεταξὺ τοῦ λιμενίσκου τοῦ Βουλκάνου καὶ τοῦ διαπορίου τῆς παλαιᾶς Καμμένης ἐντὸς ἐκτάσεως 25—30 τετραγωνικῶν πηχῶν ἤρξατο νὰ περιφέ-

(1) Συνέχεια ἀπὸ φυλλάδ. 76.

ρηται κυκλοσιδῶς ἐξ ἀνατολῶν πρὸς Βορρῆαν καὶ Δύσιν σχηματίσασα χωνοειδῆ κοιλότητα, ἐκ τοῦ βάθους τῆς ὁποίας ἀνεπήδων κρουνηδὸν ἕως δύο πῆχεων ἀπὸ τῆς ἐπιρηνείας τῆς θιλάσσης μικραὶ κισήρεις, ἐπὶ δέκα ὡς ἑγγιστα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἡ ὑψίζησι· ἐξηκολούθει ἐπαισθητῶς καθ' ἑλπὴν τὴν ἡμέραν, ἰδίως δὲ τοῦ ἀνατολικοῦ πρὸς τὸν Βουλκάνον παραλίου· ἐξηκολούθει ὡσαύτως καὶ ὁ πρὸς Δυσμάς τοῦ αὐτοῦ Βουλκάνου καὶ παρὰ τὸν λιμένα ἁγίου Γεωργίου ἀναδρασμὸς τῆς θαλάσσης μετὰ θειωδῶν καὶ φωτεινῶν ἀναθυμιάσεων. Περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρετηρήθη ὅτι ἡ θάλασσα ἐχρωματίσθη καὶ ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀκόμη παραλίου τῆς νήσου Θήρας, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὴν θέσιν λεγομένην τοῦ Κουλούμπου, ὅπου ὑπάρχει καταβυθισμένη μία τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Θήρας πόλεων, καὶ ὅπου καὶ ἄλλοτε ἀκόμη ἐχρωματίζοντο τὰ τῆς θαλάσσης ὕδατα.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου, τὴν νύκτα ὅλην ὑπῆρχεν ἐπαισθητὴ ἀποφορὰ ὁμοιάζουσα ποτὲ μὲν καπνῷ γαιανθράκων, ποτὲ δὲ καπνῷ πυρίτιδος καὶ πολλακίς τεταραγμένῳ ἄντλῳ. Ὁ ἀτμὸς μακρόθεν ἐφάνετο φαεινός, ἐνῷ οὐδόλως ἦτο τοιοῦτος ἐκ τοῦ ἐγγύς μὴ ὑπαρχουσῶν φλογῶν ἢ ἐκ διαλειμμάτων ἢ ἐνέργεια τῆς τε ἀναδύσεως καὶ ὑψιζήσεως κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐξηκολούθει μετὰ πολλῆς δραστηριότητος, μάλιστα ἀπὸ τῆς 3ης ὥρας Μ. Μ. διότι τὸ μὲν ἀκρωτήριο ἐπεξεστάνθη σχεδὸν μέχρι τοῦ λιμένος τοῦ Βουλκάνου τὸ δὲ ἀνατολικὸν πρὸς τὸν αὐτὸν Βουλκάνον παράλιον οὐδὲ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐσώζετο πλέον.

Τὴν τετάρτην Μ. Μ. ὁ ἀτμὸς αὖτις πλέον παρὰ ποτὲ εἰς τρόπον ὥστε ἐφάνετο εἶδους Π-φασιστείου κάπνης.

Τὴν 29ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου πρὸς τὸ ἑσπέρας φλόγες ἐρυθραὶ καὶ ὑπέρυθροι εἶπον ἐπὶ διαφόρων τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀναδυομένου ἀκρωτηρίου μερῶν.

Τὸ ἀκρωτήριο κατὰ τὴν νύκτα ἔκαμε γιγαντιαία προόδους, ὑπερέβη δηλονότι τὸ στόμιον τοῦ Βουλκάνου, τὸ ὅποιον κατὰ τὸν Ἀγγλικὸν ὑδρογραφικὸν χάρτην ἔχει ἑκτασιν 200 πηχῶν εἰς ἃς προσθετέει καὶ πῆχεις 60 τῆς προὔπαρχούσης ἐν τῷ πυθμένι βορβορώδους λίμνης. Κατὰ τὸ ὕψος δὲ ἐφθασε περὶ τὸ ἥμισυ τοῦ κωνοειδοῦς λόφου, ὅστις κατὰ τὰς καταμετρήσεις τῶν ἁγγλων ἔχει ὕψος 351 ποδῶν, τὸ δὲ πλάτος ὁ-

πολογίζεται κατὰ τὸ εὐρύτερον αὐτοῦ μέρος εἰς 70 πῆχεις. Ἐλαβεν ἤδη σχῆμα τοξοειδὲς κατὰ τὴν κορυφὴν ἐξ ἀρκτου πρὸς μεσημβρίαν φαίνεται ὅτι ἡ τῆς νυκτὸς ταραχὴ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐπανερούσα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν αὐτοῦ.

Τὴν 30 κατὰ τὴν 9ην ὥς καὶ τὴν 1ην Μ. Μ. ὥραν ἠκούσθη ὑπόκωφος κρότος καὶ συγχρόνως κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἀνέκυψε διὰ μιᾶς στήλης ἐρυθρᾶς φλογὸς ἐν εἶδει πεταλίδος ὑπὸ μέλανος καπνοῦ παρακολουθουμένη. Τὸ ἀκρωτήριο ἐξηκολούθει νὰ ἀναδύεται διευθυνόμενον πρὸς Ἀνατολὰς καὶ Εὐρον.

Ὁ Κ. Δεκιγάλας καταμετρήσας τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εἰς τὸ μεταξὺ Βουλκάνου καὶ παλαιᾶς Καμμένης μέρος καὶ ἰδίως κατὰ τὴν θέσιν καθ' ἣν τὴν 27 λήξαντος ἀνεπήδων κισήρεις ἐκ τῆς θαλάσσης εὗρεν ἀντὶ ὀργυῶν 70 μόνον 12 καὶ συγχρόνως περιδουμένην τὴν θάλασσαν καὶ μεγὰ ἀποτελοῦσαν βρέματα. Πανταχοῦ ὅπου ἡ θερμοκρασία τῆς θαλάσσης ἦτον ἀνωτέρα τῶν 30 Ρ. ἐκεῖ καὶ τὰ βέθη τῶν ὑδάτων ἦσαν ἡλαττωμένα.

Κατὰ τὴν 31 Ἰανουαρίου ἡ ἐκ τῆς ἀναδύσεως καὶ καταδύσεως ἐνέργεια ἐφάνετο εἰς μεγίστην ἐπίτασιν.

Κατὰ τὴν 3 Φεβρουαρίου πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τὸ μεταξὺ Νέας καὶ Παλαιᾶς Καμμένης καὶ κυρίως πρὸς τὸν Ἅγιον Γεώργιον ἀνεφάνη προκύπτουσα νέα νῆσος.

Τὴν 4 καὶ 5 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἡ μεταξὺ τῶν δύο Καμμένων ἀναφανεῖτα νῆσος ἀνυψοῦτο βαθμηδόν εἰς δὲ τὸν πυθμένα τῆς προὔπαρχούσης βορβορώδους λίμνης ἐσχηματίσθη λάκκος.

Τὴν 6 καὶ 7 τοῦ ἰσταμένου δὲν συνέβη τι ἑκτακτον. Τὴν 8 ἡ ἡμέρα ἦτον εὐδίας, καθαρὸς ὁ ὄριζων καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἀνυψοῦντο ὡς λευκὰ νέφη οἱ ἀτμοὶ τῶν ἀναδυομένων ἑδαφῶν. Κατὰ τὴν 8 ὥραν π. μ. ἠκούσθησαν ἐκ Νέας Καμμένης τρεῖς ἐπόκωφοι κρότοι ὡς ἐκπυρσοκροτήσεις τηλεβόλου· τὴν δὲ 9 1/2 ἠκούσθη συριγμὸς ὑπόκωφος ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ἀκρωτηρίου Γεωργίου Α'. Τοῦτον μετὰ ἐν μόλις λεπτόν τῆς ὥρας διεδέχθη μυκητὸς φρικτὸς ἢ μάλλον κρότος φουερός, ὁμοίος ἰσχυρᾷ βροντῇ ἐπὶ ἑπτὰ κατὰ συνέχειαν λεπτὰ τῆς ὥρας ἀντιβόωσιν διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ γοεροῦ αὐτῆς ἤχου· συνάμα δὲ ἀνυψώθη ἐκ τοῦ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἑδαφος πυθμένος τοῦ νέου ἀκρωτηρίου φλόξ, συνοδευομέ-

νη ὑπὸ στήλης μέλανος καπνοῦ ἢ μάλλον πυκνοῦ ἀτμοῦ, ἐχούσης ὡς ἔγγιστα 200 πηχῶν ἔκτασιν κατὰ τὴν βάσιν. Ἡ ἐξ ἀτμοῦ στήλη αὕτη ἐκτυλισσομένη καὶ περιδονομένη βαθυμηδὸν μὲν, ἀλλ' ὀρμητικῶς, ἀνέβη εἰς ὕψος 2,500 περίπου ποδῶν ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀτμοῦ τούτου ἐξεσφενδονίζοντο καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, χαλαζήδων τέφρα καὶ μύδροι· καὶ ἡ μὲν τέφρα ἔφθασε μέχρι τῆς θήρας, ἴσως καὶ τῶν παρκακειμένων νήσων, οἱ δὲ μύδροι μέχρι τοῦ τῶν δύω νήσων λιμένος, ὅπου εὐρίσκοντο ἡγυροβόλημένα τὸ φέρον τὴν ἐπιστημονικὴν ἐπιτροπὴν ἀτρόπλιον καὶ μία ἐντόπιος βομβάρδα, ἐν ἣ πεσόντες· οἱ μύδροι ὡς τηλεβόλου πετυρωμένοι σφαῖραι ἐπυρπόλησαν αὐτὴν φονεύσαντες καὶ τὸν πλοίαρχον, οἱ δὲ ἐντρομοὶ ναῦται πεσόντες εἰς τὴν θάλασσαν διεσώθησαν κολυμβῶντες εἰς τὴν ἀπέναντι νῆσον. Ἐπεσαν μύδροι ὡσχύτως καὶ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, ἀλλ' εὐτυχῶς μικρὰν βλάβην προὔξινυσαν αὐτῷ, τραυματισθέντων συγχρόνως ἐλαφρῶς καὶ δύω ναυτῶν. Τὴν αὐτὴν τοῦ κρότου ὥραν τὰ μέλη τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπιτροπῆς ἵσταντο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ κωνοειδοῦς λόφου συμπληροῦντες τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν. Καὶ εὐρέθησαν μὲν ἐν μέσῳ ἀναβιουστῶν φλογῶν καὶ καταπιπτόντων μύδρων, ἀλλ' εὐτυχῶς οὐδεὶς αὐτῶν ἐβλάβη καίριως.

Ἄξιον δὲ σημειώσεως ὅτι οὐδεὶς κλονισμὸς τοῦ ἐδάφους ἐγένετο οὐδ' εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Νέαν Καμμένην.

Ἐκ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ μυκηθμὸς ἐπανελαμβάνετο συνεχῶς ἀλλ' οὐχὶ ἰσχυρῶς, ἰδίως ἐπανελήφθη μετὰ τινος ἐντάσεως κατὰ τὴν 3 καὶ 8 μ. μ. ὥραν.

Μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἔργον ἢ ἄλλο τι ἡρξίστειον σημεῖον ἐφάνη κατὰ τὸ βόρειον μέρος τῆς Νέας Καμμένης καὶ τῆς παρκακειμένης Μικρᾶς Καμμένης· μάλιστα τὸ μεταξὺ τῆς τε Νέας καὶ Μικρᾶς Καμμένης ἕδαφος τοῦ πυθμένος οὐδὲν ἔστιν ἡλλοιωμένον καὶ ἡ θερμοκρασία τῆς ἐν τῇ θέσει ταύτῃ θαλάσσης ἦτο τὴν πρώτην κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Κ. Σμῖθ 120 P. ἐνῶ κατὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ νέου ἀκρωτηρίου ἦτον 680.

Τὸ ἀκρωτήριο τοῦτο ἐξηκολούθει νὰ ἐπεκτείνεται πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἀνατολὰς ἀλλὰ λίαν βραδέως, καθότι τὴν ἐσπέραν τῆς 6 τρέχοντος εἶχε κατὰ τὰς καταμετρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς 1,200 μέτρων περίμετρον καὶ νῦν μόλις 1220. Ἡ δὲ πρὸς ἀνατολὰς αὐτοῦ ζεύουσα θάλασσα ἡκολούθει διαθεβρώσκοντα τοὺς μεσημβρινοὺς πρόποδας

τοῦ κωνοειδοῦς λόφου, ὅπου ὑπῆρχον αἱ πρὸς διαμονὴν τῶν λουομένων οἰκίαι καὶ ἱεροὶ Ναοὶ!...

Ἡ νῆσος, ἡ ὀνομασθεῖσα Ἀφρόδεσσα, ἀπείχεν ἤδη ὡς ἔγγιστα 100 βημάτων τῆς Νέας Καμμένης πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τοῦ λιμένος ἀγ. Γεωργίου. Ἐφάνη τὴν 1 τοῦ τρέχοντος, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν 2 ἀνυψωθείσα ἡ κορυφὴ αὐτῆς ἐπὶ τινὰς σπιθμὰς κατέπεσε τρίς ἢ τετράκις ἐν τοῖς ὕδασι. Κατόπιν εἶχε σχῆμα ἐλλειψοειδὲς ἐκ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν καὶ ὑπελογίζετο ἡ ἔκτασις αὐτῆς εἰς 25¹ περίπου μέτρα κατὰ περίμετρον καὶ 10—12 καθ' ὕψος. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἐφαίνοντο διάφορα θαλάσσια φυτὰ καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια, ἀποδεικνύοντα τρανώτατα τὴν δι' ἀνυψώσεως γέννησιν αὐτῆς.

Ἀνυψούτο δὲ ἐν μέσῳ ζεύουσι, θαλάσσης, κεκαλυμμένη ὑπ' ἀτμῶν φαεινῶν ὡς ἐκ τῆς ἐν μέσῳ αὐτῶν φλογεᾶς λάμπσεως. Ἡ δὲ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Νέας Καμμένης θάλασσα εἶχε κατὰ τὰς καταμετρήσεις τοῦ Κ. Παλάσκα 17 ὀργυῶν βάθος.

Ἡ παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ ἐν τῇ παλαιᾷ Καμμένην λιμένος τοῦ ἀγ. Νικολάου θάλασσα, ὅπου ἐνίοτε ἀνέβλυζον πομφόλυγες ἐκ τοῦ πυθμένος αὐτῆς, διετέλεσεν ἐπὶ τινὰς ὥρας θερμὴ καὶ μετὰ πλειοτέρου ἀριθμοῦ ἀναβλυσζόντων πομφολύγων. Συγχρόνως δὲ ἀπέναντι καὶ πρὸς βορρᾶν τοῦ λιμένος τούτου εἰς ἀπόστασιν 150 ὡς ἔγγιστα μέτρων ἠκούετο εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ὑπόκωφος συριγμὸς ὅμοιος ἀτμῷ ἐξερχομένῳ ἐκ μεταλλίνου σωλήνος.

Τὴν δὲ 9 ὁ μυκηθμὸς ἐξηκολούθει ἐκ διαλειμάτων, ἀλλὰ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος. Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐγένετο μικρὰ τοῦ ἐδάφους δόνησις, ἥτις ἐπανελήφθη ἐπαισθητότερον τὴν 2 ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μ. μ. καὶ τὴν 2 ὥσάυτως ὥραν ἐπανελήφθη τὸ τῆς χθὲς φαινόμενον μετὰ πλειότερας ἴσως ἐντάσεως, ἀλλὰ δὲν διήρκεσε πλέον τῶν 4—5 λεπτῶν τῆς ὥρας ἐκείστοτε, καὶ τὴν τελευταίαν μάλιστα φῶρὰν δὲν ἐξεσφενδονίσθησαν μύδροι.

Τὴν δὲ 10 περὶ τὴν 4 1/2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν ἠκούσθη βροντώδης κρότος. Φλόγες τηλαυγεῖς ἐξερχόμεναι ἐκ τῆς νήσου Ἀφροδέτης καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων μερῶν τοῦ ἀκρωτηρίου Γεωργίου, ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ μεταξὺ τῆς δυτικῆς αὐτοῦ πλευρᾶς, καὶ τοῦ σωζομένου εἰσέτι δυτικοῦ βραχίονος τοῦ πρώην λιμενίσκου τοῦ

Βουλκάνου, δηλαδή κατ' ἐκείνην τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἀνέβλυζον τὰ σιδηροθειοῦχα ὕδατα, ἀνυψοῦντο ἐν μέσῳ πυκνοῦ καὶ γαλακτώδους ἀτμοῦ εἰς τὸν κίθιρα· ὁ δὲ ἀτμός, ἐκτυλλισσόμενος καὶ περιδονούμενος ἐφαίνετο ὡς χρυσοεὐρυθρα νέφη ὑπὸ ποικίλας καὶ διαφόρους μορφάς παριστανόμενα· φθάνων δὲ εἰς μέγιστον ὕψος διεστέλλετο ἐν εἴδει χειμερίῳ νέφους. Ἐκ δὲ τῶν φλογῶν τούτων ἀνεπήδων μύδροι ἐρυθροτέρου αὐτῶν χρώματος, οἵτινες ἀπομακρυνόμενοι τοῦ κέντρου καὶ σχηματίζοντες ἑλλειψοειδῆ καὶ πυρὰ τόξα καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐξωπύρουν ἔτι μᾶλλον τὴν λάμψιν ταύτην, καὶ οὕτως ἀντανakλωμένη αὕτη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἡρεμούσης ὡς ἐκ τῆς νηνεμίας θαλάσσης παρίστα ἅπαντα τὸν κόλπον τῆς Θήρας ὡς ἐν λαμπρᾷ φωταψία. Οἱ δὲ ἐν μέσῳ ἀνεφέλου οὐρανοῦ στίλβοντες ἀστέρες, καὶ ἡ βαθεῖα τῆς νυκτὸς σιγὴ διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τοῦ ἡφαιστείου μυκηθμοῦ συνετέλουν ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦ θεάματος! Τὸ ἀξιοθαύμαστον τοῦτο θεᾶμα, βαθμηδὸν σμικρυνόμενον, διήρκεσεν ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν, πλὴν τῆς ἐκσφενδονίσεως τῶν μύδρων, οἵτινες ἐφάνησαν κατὰ τὴν πρώτην μόνον ὁρμὴν ὅτε ἤκούετο καὶ ὁ μέγας κρότος.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ πλεοῦστον μέρος τοῦ ἀτμοῦ ἐξηκολούθει νὰ ἐξέρχεται ἐκ τῆς αὐτῆς πάντοτε θέσεως.

Ἐπαναληφθὲν τὸ αὐτὸ φαινόμενον κατὰ τὴν ὥραν 3 15]60 μ. μ. διήρκεσε κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ὁρμὴν 3]60 τῆς ὥρας, καὶ ἀκολούθως ἔτερα 35]60. Ἐκάστοτε δὲ ἐξήρχετο σὺν τῷ ἀτμῷ, ἐκτὸς τῶν μύδρων, καὶ ἱκανὴ ποσότης τέφρας.

Καίτοι δὲ νηνεμίας οὗσης καὶ βορείου ἀνέμου πνέοντος ἡ θάλασσα ἅπασα τοῦ κόλπου ἦτο λίαν κεχρωματισμένη καὶ θολή· ἡ δὲ ἐνέργεια τῆς ἡφαιστειογαλθανικῆς στήλης ὑπῆρχεν εἰς ἐπίτασιν. Ἐμεγεθύνετο ὡσάυτως βαθμηδὸν καὶ ἡ νέα νῆσος Ἀφρόδεσσα, κεκαλυμμένη πάντοτε ὑπὸ λευκοῦ ἀτμοῦ καὶ χρυσαίζοντος κατὰ τὴν βᾶσιν.

Οἱ ἐκ τῶν τριῶν στομιῶν ἐξεσφενδονιζόμενοι μύδροι ἔπεσαν εἰς ἀπόστασιν 1350 ὡς ἔγγιστα μέτρων κατὰ τὸν ὑδρογραφικὸν χάρτην Ἀγγλου τινὸς ἀξιοματικοῦ. Αἱ δὲ φλόγες ἦσαν τοιαῦται ὥστε ἡ λάμψις αὐτῶν ἦτον ὁρατὴ εἰς ἀπόστασιν 40 μιλίων δηλαδή εἰς τὴν νῆσον Ἰον.

(Ἐπεταὶ ἡ συνέχεια)

ΜΕΧΜΕΤΟΥ Β'.

ΤΟΥ ΠΟΡΘΗΤΟΥ ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ.

Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ 384 φυλλαδίου τῆς Πανδώρας ἐδημοσίευσεν διατριβὴν ἐπιγραφομένην ὡς ἀνωτέρω ὁ γνωστὸς διὰ τὴν πολλὴν ἰδμοσύνην αὐτοῦ περὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἑλλογίμος Ι. Σακελίων, θέμα ἔχων ἐν τουρκικὸν φερμάνιον ὡς λέγει, τοῦ ὁποῦ ἐδημοσίευσεν συγχρόνως πανομοιότυπον, αὐτὸ τοῦτο καὶ τουρκιστὶ ἑλληνικοῖς γράμμασι, καὶ μετάφρασιν αὐτοῦ κατὰ λέξιν, ἣν ὀφείλει εἰς τὴν φιλότητα τοῦ ἑλλογιμωτάτου Κ. Κωνστ. Φωτιάδου, καθηγητοῦ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἐν τῇ τοῦ γένους μεγάλῃ Σχολῇ.

Εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἔδωκεν ὁ καλὸς Σακελίων πιστεύσας εἰς τοὺς λόγους τοῦ Καϊμακίμη τῆς νήσου Κῼ σημασίαν μεγάλην, καὶ ἐπειδόμενος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μετάφρασιν τοῦ Κυρίου Κ. Φωτιάδου ἐξύφανε διατριβὴν σπουδαίαν μὲν ἀλλ' ὅλως καταστρεφομένην ἕνεκεν τῆς ἐσφαλμένης καὶ ψευδοῦς αὐτῆς ὑποθέσεως, πρὸς ἀπόδειξιν τούτου παραθέτομεν τό τε ἑλληνικοῖς γράμμασι τουρκικὸν κείμενον, μὴ δυνάμενοι δι' ἑλλειψιν τουρκικῶν γραμμάτων νὰ καταχωρίσωμεν καὶ τὸ πρωτότυπον, καὶ τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ ὡς ἔχει ἡ Πανδώρα, αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ κατ' ἡμετέραν ἀνάγνωσιν καὶ μετάφρασιν.

Σουρέτι χόκμι σερίφ μερχοῦμ βὲ μαχφοῦρου
λέχ φατήχ σουλτάν Μοχαμμέτ Χάν γαζή.

Πάτνος κιοουνοῦν Ἀγοστὸς ἐββελιντέν σενὲ σεπά βὲ χαμσίν βὲ σεμάνι μιγέτιν Κωνστένη Δουναν μανὸς τεδκίη χουμαγιὸν βασήλ ὀλίτζακ πιλέσιν κι μεζκιοῦρ κιογιὸν Κωνσταντίν οὔζερινδὲ μουκαρβέρ κήρκ φλουρινί δαρεντέι μισᾶλ βζδζήπ οὐλ ἐμᾶλ κουλοῦμ Ἀλῆ βαρδουγή κεπί ὀζρ-ου-πε χανὲ ἴτγεγιουπ πι κουσούρ τεσλιμ ιδέσιν φιλτζούμλε πι βέτζχιν μιν ἐλβουτζούχ τε' εχῆρ τεχχβούν κηλοῦπ μεζκιοῦρ κουλουμοῦ ἐτλεμέγεσιν σοίλε πιλέσιν πενὶ ταχχῆκ πιλοῦπ ἀλάμέτι σερίφ οὔζρὲ ἱτμάτ' κηλοῦπ ἱνκιγιὰτ' ἱτέσιν ταχχίρεν φι ἐ βάτλι Ραμαδάν οὐλ μουπαρέκ λι σένε σεμάνιν βὲ χαμσίνε βὲ σεμάνι μιγιάτ. »

« πουγιουρσουλτι

Σόφια ».

Μετάφρασις.

« Ἰσον ἱεράς διαταγῆς τοῦ αὐοιδίμου πορθητοῦ σουλτάν Μωχαμμέτ Χάν. »

« Τοῦ χωρίου τῆς Πάτμου, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς